

ת"פ 50368/11/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 50368-11-20 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני בעניין:	כבוד השופט איתן כהן המאשימה נגד הנאשם	מדינת ישראל פלוני
-----------------	--	----------------------

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות באיומים על אמו. עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. על פי עובדות הכרעת הדין, ביום 05.09.2020 בשעה 20:30 לערך, חזרה אמו של הנאשם (להלן: "המתלוננת") לביתה בירושלים, שם פגשה בנאשם המתגורר עמה. הנאשם אמר למתלוננת כי ידאג לכך שתמות ושהוא אינו מפחד מהמשטרה.
3. במסגרת ראיות המאשימה לעונש הוגש פלט המרשם הפלילי של הנאשם; העתק מכתב האישום, הכרעת הדין, וגזר הדין ב-ת"פ 50368-11-20 של בית משפט השלום בירושלים מיום 05.03.2020 שם הורשע הנאשם בתקיפת אמו וגזר עליו מאסר על תנאי בר הפעלה בתיק שלפנינו והתחייבות.
4. באת-כוח המאשימה, עו"ד רוני צרפתי, עתרה לגזור על הנאשם חודשיים מאסר בפועל ולהפעיל את המאסר המותנה במצטבר, כך שהנאשם יישא בעונש מאסר כולל בן חמישה חודשים. עוד ביקשה להפעיל את ההתחייבות בסך 750 ₪ ולגזור לצד כל אלה גם מאסר על תנאי והתחייבות. אשר למתחם העונש ההולם, טענה שזה נע בין מאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נלווים. בטיעוניה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו; את מידת הפגיעה בהם, את אופיים של האיומים שהושמעו; את היעדרה של קבלת אחריות; ואת הרשעתו הקודמת של הנאשם בעבירת אלימות כלפי אמו.
5. בא-כוח הנאשם עו"ד אריאל הרמן, ביקש להסתפק בהארכת המאסר המותנה ובהארכת ההתחייבות. בטיעונו ביקר את עמדת המאשימה שלשיטתו מחמירה עם הנאשם משום שניהל הליך הוכחות וטען שהחמרה שכזו מנוגדת להוראות החוק אשר קובע מפורשות את ההיפך. משקל רב בטיעונו ייחד ב"כ הנאשם למצבו הנפשי של הנאשם תוך שהפנה לחוות הדעת הפסיכיאטרית של ד"ר גפני הפסיכיאטר

המטפל בנאשם ותוך שעדכן שהנאשם אמור להיבדק היום ולהישלח לאשפוז פסיכיאטרי פתוח בבית החולים כפר שאול. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, טען שהאיום היה ברף נמוך; שהסיבה שהביאה את הנאשם לעבור את העבירה היא הפרעות נפשיות קשות; ושבעת האירוע היה הנאשם נתון להשפעת אלכוהול. כל אלה השפיעו, כך טען, על יכולתו להימנע מהמעשה. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה טען שעונש מאסר יהיה הרסני מבחינת מצבו הנפשי של הנאשם ויפגע קשות במרקם היחסים במשפחה. אשר למאסר המותנה, טען שמכלול השיקולים הקשורים למצבו הנפשי והמשפחתי של הנאשם מהווים טעמים מיוחדים להארכת התנאי.

6. הנאשם ויתר על זכותו למילה אחרונה והסתפק בדברי בא-כוחו.

7. כידוע, העיקרון המנחה בקביעת העונש הוא עיקרון ההלימה, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש שיוטל עליו (להלן: "**העיקרון המנחה**").

בית המשפט מצווה לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

8. במקרה זה, **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו הם אלה: ערך הפגיעה בשלוות נפשה, בטחונה וחירות פעולתה של המתלוננת; וערך ההגנה על תחושת הביטחון והשלווה במסגרת התא המשפחתי.

9. בהתייחסו לעבירת האיומים, אמר ביהמ"ש בעליון ברע"פ 2038/04 **לם נגד מדינת ישראל** (04.01.2006) כדברים הבאים:

"האיום הוא, אפוא, ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי וזאת, כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן, פעמים רבות, כרוך האיום גם בציפייה להתנהגות מסוימת מצד המאיים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

10. מידת הפגיעה בערך המוגן אינה מבוטלת כעולה מנוסח הדברים שאמר הנאשם לאמו.

11. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת; עיון בגזרי דין בעבירות איומים בכלל ואיומים במסגרת התא המשפחתי בפרט, מעלה שבתי המשפט נוהגים להטיל עונשים במנעד רחב שבין מאסר מותנה בלבד ועד למאסרים ממושכים בפועל לצד עונשים נלווים. לצורך גיבוש מסקנתי זו בחנתי, בין היתר, את פסקי הדין הבאים:

רע"פ 149/19 **פפאשולי נגד מדינת ישראל** (10.01.2019): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור

שהוגשה מטעם נאשם שנגזר דינו לעונש בן **9 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**. הנאשם הורשע בעבירות איומים, הטרדה ופגיעה בפרטיות כלפי בת זוגו. בנסיבות המקרה, במשך כחודשיים, בקרוב ל-400 מקרים של התקשרויות והודעות טלפוניות, איים הנאשם על המתלוננת שיפגע בגופה, באימה וברכוש, וירצח אותה. בית המשפט חזר על הצורך להחמיר בענישה במקרים של אלימות בין בני זוג.

רע"פ 6403/18 **הרוש נגד מדינת ישראל** (28.11.2018): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור שהוגשה מטעם נאשם **שהורשע ודינו נגזר לצו מבחן למשך שנה**. הנאשם הורשע באיומים כלפי בת זוגו לשעבר ובן זוגה הנוכחי בכך שבמהלך שיחה טלפונית עם המתלוננת כאשר אימה ובן זוגה הנוכחי היו "חלק מהשיחה" איים על המתלוננת בכך שאמר לה שידקור אותה ואת בן זוגה ויחזיר אותם נכים. בית משפט השלום קיבל את המלצת שירות המבחן, ביטל את הרשעת הנאשם והטיל עליו צו מבחן למשך שנה. בהחלטתו קבע בית המשפט שיש להגמיש את הדרישה להוכחת נזק קונקרטי בעניינם של צעירים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והרשיע את הנאשם לאחר שמצא שזה לא הוכיח שייגרם לו נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעתו. בית המשפט העליון הותיר את עונשו של הנאשם על כנו ולא התערב בו תוך שציין בפסק הדין שאין ערכאת הערעור נוהגת למצות את הדין עם הנאשם.

רע"פ 4935/17 **סימנדויב נגד מדינת ישראל** (24.08.2017): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור שהוגשה מטעם נאשם שנגזר דינו לעונש בן **18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**. הנאשם הורשע בארבע עבירות איומים ובעבירה של הפרעה לעובד ציבור, לאחר שאיים על סוהרי שירות בתי הסוהר בהיותו אסיר. לנאשם עבר פלילי מכביד. בית משפט השלום מצא לכתוב בעניינו של הנאשם כי: "מדובר באדם שאיומים הם לחם חוקו".

רע"פ 6268/12 **שחורי נגד מדינת ישראל** (04.09.2012): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור שהוגשה מטעם נאשם שנגזר דינו לעונש של **מאסר מותנה לצד עונשים נלווים**. הנאשם הורשע בעבירת איומים כלפי פקח עירוני שרשם לו דו"ח. בקשת ההגנה לביטול ההרשעה נדחתה.

רע"פ 1293/08 **קורניק נגד מדינת ישראל** (25.06.2008): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור שהוגשה מטעם נאשם שנגזר דינו ל-**12 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**. הנאשם הורשע בעבירת איומים ברצח כלפי בת זוגו. בהחלטת בית המשפט העליון נקבע שהעונש שהוטל על הנאשם הוא "עונש הולם המתחשב במכלול השיקולים הרלוונטיים". בכך חיזק בית המשפט העליון את קביעת בית המשפט המחוזי, שלפיה אין המדובר בעונש חריג, אלא בעונש שמשקף את מדיניות הענישה הראויה כלפי מי שעוברים עבירות אלימות נגד בנות זוגם.

ע"פ (מח' י-ם) **שוויקי נגד מדינת ישראל** (25.10.2021): בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של נאשם אשר הורשע באיומים על גרושתו בעקבות ויכוח בעניין משמורת ילדיהם. הנאשם אמר למתלוננת שישרוף אותה ואת ילדיהם והוא אינו חושש לחזור לבית הסוהר כי אין לו מה להפסיד, והוסיף שהוא נמצא מתחת לבית המתלוננת. בית משפט קמא קבע מתחם עונש הולם שבין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד לשנת

מאסר, ובהתחשב בעברו המכביד של הנאשם ובמסוכנותו הגבוהה גזר עליו 9 חודשי מאסר ממש לצד מאסר על תנאי.

ע"פ (מח' חיפה) 30098-10-14 **חבקה נגד מדינת ישראל** (22.01.2015): ביהמ"ש המחוזי דחה את ערעורו של נאשם שנידון לעונש של **מאסר מותנה**. הנאשם הורשע באיומים כלפי שוטרים, לאחר שעבר עבירת תנועה ונעצר על ידם בצד הדרך. בקשת ההגנה לביטול הרשעתו נדחתה.

12. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לאחריותו המופחתת של הנאשם לדברים שיצאו מפיו בהינתן שהוא סובל מבעיות נפשיות קשות ומגוונות כעולה מחוות דעתו של הפסיכיאטר ד"ר עמירם גפני מיום 21.08.2021 אשר הוגשה מטעם הפסיכיאטר המחוזי וכעולה מתעודה רפואית המתעדת מפגש מעקב מיום 26.09.2021, שלא אפרט את תוכן מפאת צנעת הפרט.

עוד נתתי דעתי לתוכן הדברים שנאמרו; ולנזק האינהרנטי הטבוע בעבירה.

לצד אלה הענקתי משקל רב לדברי המתלוננת אשר בתשובה לשאלת בית המשפט האם הנאשם מסוכן, השיבה: **"אני לא חושבת שהוא מסוכן לא לי ולא לאף אחד אחר, גם לא לאחרים אבל מה, אני לא יודעת מה יכול להיות. אני לא חושבת שהוא יכול להיות אלים. הוא יותר מילולית. יש לו פה מלוכלך, זה כן"**

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, ולאחר שקלול מכלול הנסיבות והשיקולים הרלוונטיים אני סבור שמתחם העונש ההולם את המעשה נע בין מאסר על תנאי לצד רכיב ענישה מוחשי כגון קנס או של"צ ועד למאסר בן מספר חודשים לצד מאסר על תנאי ועונשים נלווים.

14. בגזירת העונש המתאים לנאשם בתוך גדרי המתחם שנקבע, רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ולתת להן משקל ובלבד שהעונש לא יחרוג מהמתחם.

15. בהתאם לכך נתתי דעתי לפגיעה של העונש במרקם היחסים במשפחה שעלול להתערער אם יוטל על הנאשם עונש מכביד בשים לב לכך שהנאשם עדיין מתגורר בבית אמו ויחסיהם כיום תקינים ובשים לב לכך שהוא ובני המשפחה הם שמטפלים בנאשם ודואגים לשלומם; לנסיגה במצבו של הנפשי של הנאשם אם יוטל עליו מאסר; ולחלוף הזמן מאז שנעברה העבירה.

16. לחובת הנאשם זקפתי את היעדרה של קבלת אחריות על העבירה.

בעניין זה איני מסכים עם הביקורת שהשמיע ב"כ הנאשם כלפי המאשימה. לנאשם שמורה זכותו לטעון לחפותו ולהאמין בה, ואין לזקוף זאת לחובתו. כך נקבע במפורש בסעיף 40(6) לחוק העונשין שזו לשונו: **"...ואולם כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא יזקפו לחובתו"**. עם זאת, משמכחיש הנאשם את

העבירה, אינו מכיר בחטאו, אינו מקבל אחריות על מעשיו, אינו מתחרט, אינו מפיק לקחים, אינו פועל לתיקון דרכיו, ואינו פועל לתיקון הנזק שגרם, לא יוכל ליהנות מההקלות השמורות למי שהודה.

דברים ברוח זו נכתבו ב-רע"פ 3849/05 **תורג'מן נגד מדינת ישראל** (23.06.2005), אשר צוטט ב-תפ"ח (מחוזי ת"א) 1015/09 **מדינת ישראל נ' קצב** (08.03.2011) כלהלן:

"לנאשם זכות יסוד ובלתי מעוררת לנהל את הגנתו כפי הבנתו. זכות זו הנה חלק בלתי נפרד מאגד הזכויות העומדות לנאשם....ברם, עת עושה בית משפט במלאכת קביעת העונש, רשאי גם רשאי הוא להביא בחשבון, במניין שיקוליו, שיקולים דוגמת חיסכון בזמן שיפוטי, נטילת אחריות על המעשה והבעת חרטה. אין משמעות הדבר 'החמרה' עם אלו הבוחרים לנהל את הגנתם עד תום, כי אם הקלה לגיטימית עם אלו הבוחרים להודות"

וכן ב-רע"פ 8421/12 **בן חיים נגד מדינת ישראל** (29.09.2013):

"אינני סבורה כי בשלב גזירת הדין ניתן להתעלם מהשאלה אם הנאשם לקח אחריות למעשיו או אם הוא מוסיף וכופר בהם. שיקולים בדבר לקיחת אחריות והבעת חרטה נוגעים לליבת מלאכת הענישה וקשורים בקשר הדוק למרבית שיקולי הענישה [...] אי לקיחת אחריות מצדו עשויה להעיד על צורך בהרתעה קשה יותר באמצעות השתת עונש כבד יותר [...] היעדר חרטה ואי נטילת אחריות על המעשים מעידים ברוב המקרים על מסוכנות וחשש מוגבר לחזרה על המעשים בעתיד".

17. עוד זקפתי לחובת הנאשם את הרשעתו הקודמת בת"פ 35211-08-19 של בית משפט השלום בירושלים מיום 05.03.2020 שמסגרתה הורשע בכך שביום 17.01.2019, בבית המשפחה, כשהוא תחת השפעת אלכוהול, דחף הנאשם את המתלוננת והכה אותה באמצעות ידיו וכתוצאה מכך גרם לה חבלה - אדמומית בפניה.

18. בהקשר להרשעתו הקודמת, תלוי ועומד נגד הנאשם מאסר על תנאי בן שלושה חודשים על כל עבירת אלימות נגד בן משפחה מדרגה ראשונה לצד התחייבות בסך ₪ 750 שלא יעבור את העבירה שבה הורשע.

בהתאם לסעיף 55 לחוק העונשין יש להורות על הפעלת התנאי מקום שבו עבר הנאשם עבירה נוספת במהלך תקופת התנאי.

על פי סעיף 56 לחוק העונשין ניתן להורות על הארכת התנאי מטעמים שירשמו אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות העניין לא יהא זה צודק להפעילו.

לאחר שנדרשתי לכלל השיקולים הרלוונטיים בהקשר זה, מצאתי שאם אדון את הנאשם למאסר ממש, הנזק

שייגרם לו ולבני משפחתו יעלה על התועלת שיש במאסר לאינטרס הציבורי. על כן החלטתי להימנע מכך ולהאריך את המאסר המותנה.

הנימוקים להחלטתי מבוססים על הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ומהווים ביחד ולחוד טעמים מיוחדים שמצדיקים את הארכת התנאי. בפרט התחשבתי בנימוקים שלהלן:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם בזיקה למצבו הנפשי;** דומני שאין ספק שאם ייגזר על הנאשם מאסר ממש, ייגרם לו נזק נפשי רב אשר ישפיע על תפקודו ויפגע בשיקומו. הנאשם בן 38 סובל מבעיות נפשיות מורכבות מזה 13 שנה כעולה מחוות הדעת הפסיכיאטריות שהוזכרו לעיל ושהוגשו לתיק בית המשפט ושלא אפרט את תוכן כדי לשמור על פרטיותו של הנאשם ועל חסיונו הרפואי. עם זאת אומר שמדובר בהפרעות נפשיות קשות שבגינן הנאשם אינו מתפקד ברמה נורמטיבית, אינו עובד למחייתו החל מגיל 24, אינו פוגש את ביתו, אינו משלם מזונות עבורה, אינו יוצא את בית אמו ומטופל שם באמצעות בני משפחתו. נוסף על בעיותיו הנפשיות, הנאשם אלכוהוליסט ועבר את העבירה בתיק שלפניו ובתיק הקודם, בהיותו שרוי בגילופין. מסיבות אלה הרי שבסבירות כמעט ודאית לא יתאים הנאשם למאסר בעבודות שירות ולא יהיה מסוגל לעמוד בדרישות הממונה, ועל כן לא היה טעם בשליחתו לבדיקת התאמה. כך שלא ניתן היה לשקול את הפעלת התנאי בעבודות שירות ונותרנו עם שתי אפשרויות בלבד - הטלת מאסר ממש או הארכת התנאי.

ב. **הנזק שייגרם למרקם היחסים במשפחה;** הטלת עונש קשה על הנאשם יוביל להסלמה ביחסיו עם בני משפחתו. מצב שכזה עלול להגביר את תחושת התסכול והקורבנות שחש הנאשם. עונש שכזה יפגע במרקם היחסים במשפחה. ביתר שאת ובייחוד אמורים הדברים לנוכח תפקידם המרכזי של בני המשפחה בתמיכה בנאשם ובטיפול בו.

ג. **מתן סיכוי לטיפול המתאים למצבו של הנאשם;** לדברי בא-כוחו, הנאשם עומד להתאשפז באשפוז פתוח בבית החולים כפר שאול. לדין היום התלוותה לנאשם בת דודתו שאמורה ללוותו לבדיקה שלאחריה הוא צפוי להתאשפז בשל מצבו. אמנם לא הובאו ראיות לתמוך בכך, ברם משאין סיבה לפקפק בדברים, התחשבתי גם בשיקול זה שיש בו לתרום למסקנה שמקומו של הנאשם הוא בבית החולים ולא מאחורי סורג ובריח.

19. אשר להפעלת ההתחייבות שהוטלה בת"פ 35211-08-19, מדובר בהתחייבות שלא יעבור את העבירה שבה הורשע באותו תיק דהיינו תקיפה הגורמת חבלה של ממש. בתיק שלפניי הורשע הנאשם באיומים, עבירה שאינה מפעילה את ההתחייבות.

20. כיוון שהמאשימה הצהירה מפורשות בטיעוניה לעונש שלאור הנסיבות החריגות היא נמנעת מלבקש קנס ופיצוי לא אטיל על הנאשם עונשים אלה.

21. משנתתי דעתי לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הגעתי לכלל מסקנה שיש להאריך את המאסר המותנה שתלוי ועומד נגד הנאשם ולמקם את עונשו בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם.

סוף דבר

22. לאחר ששקלתי את רכיבי הענישה השונים - סוגם, מידתם והשפעתם ההדדית, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א.

מאריך את המאסר המותנה בן שלושת החודשים שנגזר על הנאשם במסגרת ת"פ 35211-08-19 של בית משפט השלום בירושלים למשך שנתיים מהיום.

ב. התחייבות בסך 1,000 ₪ למשך שנתיים שלא יעבור עבירת אלימות כלפי בן משפחה מדרגה ראשונה. אם לא יחתום על ההתחייבות או לא יצהיר עליה, ייאסר למשך 10 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ה' תמוז תשפ"ב, 04 יולי 2022, במעמד הצדדים.